

Список використаних джерел

1.Сура Н.А. Методичне забезпечення та організація навчання курсу професійно-орієнтованого спілкування англійською мовою у ВНЗ. Вісник ЛДПУ ім. Т.Г. Шевченка.2003№7.

2.Теляшенко В.Л. Професійно-орієнтоване навчання студентів іноземній мові в немовному ВНЗ. Теорія та практика державного управління. НАДУ при президенті України. Вип.4 2003.

3. Панасенко Г. Акопян Т. Особливості професійного орієнтованого навчання іноземних мов студентів у немовних вищих навчальних закладах. Рідна школа. 2010.

Чудійович Т.

*старший викладач кафедри іноземних мов факультету фінансів
Київського національного економічного університету
імені Вадима Гетьмана*

ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В РАМКАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ: ПРОБЛЕМИ ТА ВИКЛИКИ

Анотація. Розглянуто основні проблеми та виклики, які постають перед викладачами англійської мови у вищих навчальних закладах нашої країни в рамках дистанційного навчання. Визначено основні тенденції у трансформації ролі викладача за відсутності безпосереднього контакту зі студентами. Виділено дві основні групи проблем, які значною мірою можуть впливати на якість результатів освітнього процесу.

Ключові слова: дистанційне навчання, проблеми, виклики, якість освіти.

Summary. The article reviews the main problems and challenges of distance education faced by English language teachers in Ukrainian universities. The author determines the main tendencies in transformation of the role of the teacher in the remote interaction between teacher and student. The problems of distance learning which can affect the quality of the education are grouped into two major groups.

Key words: distance learning, problems, challenges, quality of education.

В сучасному суспільстві постійно зростає потреба в спеціалістах, які вільно володіють іноземною мовою в професійній діяльності, що зумовлює необхідність пошуку нових ідей для вирішення проблеми оптимізації й інтенсифікації навчання іноземних мов. Крім того, необхідним є врахування реалій сьогодення, коли очне навчання в ВНЗ постійно переривається через пандемію коронавірусу, війсьні дії, тому особливої актуальності набувають питання дистанційного навчання.

Використання можливостей Інтернету в освіті вивчали І. Захарова, Є. Полат, В. Попов; особливості спілкування «педагог – студент» у процесі дистанційного навчання розглядали В. Баженова, П. Марков.

Проте ще досить багато питань залишається невирішеними, що стосується зокрема основних проблем дистанційного навчання.

Сьогодні об'єктивною тенденцією у ВНЗ є скорочення кількості аудиторних годин та збільшення годин, що відводяться на самостійну роботу студентів. Відбувається трансформація ролі викладача в навчальному процесі: поступово втрачає актуальність функція викладача як основного джерела інформації, він перетворюється на організатора, консультанта, керівника та експерта самостійної роботи студентів. Це вказує на необхідність пошуку більш ефективних засобів навчання, які б виконували в навчальному процесі такі функції: інформаційну, формувальну, систематизації, контролюючу та мотиваційну. Таким вимогам можуть відповідати новітні комп'ютерні засоби навчання, до яких належать електронні посібники, мультимедійні курси, тренінгові програми та дистанційне навчання взагалі [1].

Незважаючи на багато позитивних сторін дистанційного навчання, слід зауважити, що спілкування і навчання через мережу Інтернет неспроможне замінити повною мірою безпосереднє «живе» спілкування як між самими здобувачами вищої освіти, так і з викладачами. І в першу чергу це стосується саме вивчення іноземних мов, так як успішне та ефективне вивчення іноземної мови, метою якого є насамперед оволодіння навичками спілкування, вимагає постійної комунікації, обговорення, висловлення власної думки з боку здобувачів і контролю процесу навчання з боку викладача, що не завжди вдається досягнути повною мірою.

Можна визначити також такі проблеми дистанційної системи навчання як: відсутність прямого доступу студентів до викладача, необхідність постійної самомотивації студентів, ізолюваність дистанційного навчання, необхідність постійного і надійного доступу до новітніх технологій навчання та Інтернет мережі, обов'язкова акредитація освітніх програм дистанційного навчання, обмеження щодо працевлаштування [3].

Більше того, дистанційне навчання не дає можливості об'єктивно оцінити знання здобувачів вищої освіти, що своєю чергою відбивається на результатах успішності здобувачів вищої освіти. Крім того, інколи відбувається збій в системі Інтернет і здобувачі вищої освіти втрачають можливість бути повноцінними учасниками навчального процесу [2].

Є також і методичні проблеми, зокрема відсутність спільного підходу до розробки методики практичних курсів дистанційного навчання іноземних мов. Невирішеність цієї проблеми, яка помітно гальмує процес впровадження дистанційного навчання іноземних мов до практики освіти, можна пояснити як її відносною новизною, так і її складністю [1].

Таким чином, проблеми дистанційного навчання можна об'єднати у дві групи: 1) проблеми, що стосуються в першу чергу студентів, 2) проблеми, що стосуються викладачів та установ, які запроваджують дистанційну форму навчання чи окремі елементи дистанційного навчання [4]. До першої групи належать: недостатність соціальної взаємодії, яка є прямим наслідком віртуального формату навчання; технологічні проблеми, які найчастіше полягають у побоюванні нових технологій або їх відсутності; портативність матеріалів за рахунок електронної форми – це зазвичай зручно, але не завжди стовідсотково краще, ніж традиційні підручники. Друга група включає такі недоліки, як: високі початкові інвестиції без яких неможлива розробка та запровадження згаданого навчання; технологічні питання, тобто наявність і технічного забезпечення та його відповідність потребам нової форми навчання; неналежні матеріали, які не підходять для застосування в дистанційному навчанні; відсутність необхідного культурного прийняття – далеко не всі в нашій країні готові до нової форми навчання та сприймають її серйозно, а тому необхідним є проведення певної підготовчої роботи з майбутніми студентами.

Але слід зазначити, що переваги є вагомішими за недоліки, а отже, потреба у системі дистанційного навчання є нагальною та стосується всіх дисциплін без винятку, зокрема й англійської мови. На сьогодні в Україні дистанційне навчання англійської мови перебуває на етапі становлення та потребує, перш за все, розробки ґрунтовної теоретичної бази.

Список використаних джерел

1. Олійник О.В. Інноваційні технології дистанційного навчання іноземної мови для студентів немовних ВНЗ // Лінгвістичні дослідження: Зб. Наук. Праць ХНПУ ім. Г.С. Сковороди. — 2014. — Вип. 38. — С. 238—246
2. Кашук М. Дистанційне навчання іноземної мови у немовних закладах вищої освіти. С. 69—73. Режим доступу: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3784/1/%D0%92%D0%95%D0%A0%D0%A1%D0%A2%D0%9A%D0%90%20-%20%D0%97%D0%91%D0%86%D0%A0%D0%9D%D0%98%D0%9A%20-%202020-69-73.pdf>
3. Зварич І. Дистанційна система навчання та її недоліки. С.16—20. Режим доступу: http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/03/0_1-aktualni-problemy-navchannja-inozemnyh-mov.pdf
4. Романюк С.М. Дистанційне навчання англійської мови у процесі професійної підготовки майбутніх юристів: стан та перспективи. Вісник Дніпропетровського Університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія». Педагогічні науки. 2015. N 1 (9). С.171—176.